

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Katowice, 1 sierpnia 2018 r.

Znak: WK-610/18/4/18

Pan
Marian Trela
Burmistrz
Wilamowic

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od dnia 9 kwietnia 2018 r. do 30 maja 2018 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Miasta Gminy Wilamowice za okres od 1 stycznia 2014 r. do 30 maja 2018 r.

Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole kontroli, podpisanym w dniu 6 czerwca 2018 r. przez Burmistrza Wilamowic oraz Skarbnika Gminy Wilamowice, którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 561).

W zakresie zamówień publicznych:

– *W zakresie przygotowania i przeprowadzenia w 2015 r. zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na realizację zadania p.n. „Utworzenie i obsługa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) na terenie Gminy Wilamowice” (oznaczenie sprawy: SG.2220.pszok.2015), stwierdzono:*

- *opisanie sposobu dokonania oceny spełniania warunku udziału w postępowaniu, dotyczącego posiadania uprawnień do wykonywania określonej działalności lub czynności, jeżeli przepisy prawa nakładają obowiązek ich posiadania, z naruszeniem art. 22 ust. 4 (uchylonego z dniem 28 lipca 2016 r.) w związku z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 907 z późn. zm.). Zgodnie z przywołanym art. 22 ust. 4, opis sposobu dokonania oceny spełniania warunków, m.in. posiadania uprawnień do wykonywania określonej działalności lub czynności, jeżeli przepisy prawa nakładają obowiązek ich posiadania, powinien być związany z przedmiotem zamówienia oraz proporcjonalny do przedmiotu zamówienia. Stosownie natomiast do art. 7 ust. 1 (w brzmieniu do 27 lipca 2016 r.) ww. ustawy, zamawiający przygotowuje i przeprowadza postępowanie o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców.*

Zgodnie ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia oraz ogłoszeniem o zamówieniu, zamawiający w opisie warunków udziału w postępowaniu dotyczącego posiadania uprawnień do wykonywania określonej działalności lub czynności, jeżeli przepisy prawa nakładają obowiązek ich posiadania, wskazał, iż wykonawca musi posiadać „aktualne zezwolenie na zbieranie odpadów na terenie, na którym będzie prowadzić działalność objętą zamówieniem”. W opisie sposobu dokonywania oceny spełnienia tego warunku zamawiający zdecydował, że warunek zostanie spełniony, jeżeli wykonawca wykaże, że posiada zezwolenie na zbieranie odpadów wydane, w drodze decyzji, przez organ właściwy odpowiednio ze względu na miejsce zbierania w myśl ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r., poz. 21 z późn. zm.). W celu potwierdzenia spełniania tego warunku zamawiający zażądał od wykonawców dostarczenia tego dokumentu wraz z ofertą.

Stosownie do art. 41 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r., poz. 21 z późn. zm.), właściwym miejscowo organem do wydania zezwolenia na zbieranie odpadów był starosta właściwy ze względu na miejsce zbierania odpadów. Starosta wydawał zezwolenie na wniosek wykonawcy (posiadacza odpadów), do którego koniecznym było dołączenie tytułu prawnego do nieruchomości (art. 42 ust. 1 pkt 4 w związku z art. 25 ust. 2 ustawy o odpadach) oraz decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (ponieważ Rada Miejska w Wilamowicach postanowiła o odbieraniu odpadów metalowych w PSZOK).

W myśl art. 42 ust. 4 (obowiązującego do 31 grudnia 2016 r.) ustawy o odpadach, należało dołączyć decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, o której mowa w art. 71 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 z późn. zm.), o ile jest wymagana. Zgodnie bowiem z art. 71 ust. 2 pkt 2 ww. ustawy, uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest wymagane dla planowanych przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, jak stanowił § 3 pkt 81 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. Nr 213, poz. 1397 z późn. zm.), zalicza się punkty do zbierania lub przetadunku złomu.

Tak więc, aby uzyskać zezwolenie na zbieranie odpadów, wykonawca przed złożeniem oferty musiał zatem poczynić znaczne nakłady organizacyjne i finansowe (m.in. opłaty skarbowe), aby uzyskać wymagany dokument, poczynić konkretne na tym terenie opracowania projektowe (np. koncepcyjne), aby w pierwszej kolejności uzyskać decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, a następnie zezwolenie na zbieranie odpadów.

Wymaganie zezwoleń ograniczonych do danego terytorium na zbieranie odpadów na dzień składania ofert od podmiotu, który nie prowadzi działalności na danym terenie siedziby zamawiającego, a ma jedynie taki zamiar, stawia w uprzywilejowanej sytuacji podmioty działające już na danym terenie, co stanowi zaprzeczenie zasady proporcjonalności, obowiązującej przy opisie sposobu dokonania oceny spełniania warunków udziału w postępowaniu.

Ponadto zauważyć należy, że czas konieczny do uzyskania zezwolenia, będącego decyzją administracyjną, wynosi zgodnie z art. 35 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267 z późn. zm.) łącznie 60 dni (2 x 30 dni), ponieważ do wniosku o wydanie zezwolenia należy załączyć uprzednio uzyskaną decyzję o warunkach środowiskowych. Czas ten nie został zapewniony w przedmiotowym postępowaniu, biorąc pod uwagę datę ogłoszenia o zamówieniu oraz termin składania ofert (21 dni kalendarzowych).

Zgodnie z protokołem postępowania, osobami przygotowującymi opis sposobu dokonywania oceny spełniania warunków udziału w postępowaniu byli pracownicy Urzędu Gminy w Wilamowicach powołani w skład Komisji Przetargowej zarządzeniem Nr 8/2015 Burmistrza Wilamowic z dnia 5 lutego 2015 r.

- zaniechanie dopełnienia obowiązku niezwłocznego zamieszczenia w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o udzieleniu przedmiotowego zamówienia, czym naruszono art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 907 z późn. zm.). Zgodnie z przywołanym przepisem (zmienionym z dniem 28 lipca 2016 r.), jeżeli wartość zamówienia lub umowy ramowej jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8, zamawiający niezwłocznie po zawarciu umowy w sprawie zamówienia publicznego zamieszcza ogłoszenie o udzieleniu zamówienia w Biuletynie Zamówień Publicznych.

Umowa na realizację zamówienia nr 69/2015/D została zawarta w dniu 23 marca 2015 r., natomiast ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zostało zamieszczone w Biuletynie Zamówień Publicznych pod nr 91782-2015 z datą 22 kwietnia 2015 r. Tym samym, zamawiający potrzebował na czynność zamieszczenia ogłoszenia o udzieleniu zamówienia 22 dni roboczych (31 dni kalendarzowych), licząc od dnia podpisania przedmiotowej umowy o zamówienie.

Zadania w zakresie sporządzania ogłoszeń i wykonywanie innych czynności niezbędnych do przeprowadzenia postępowania należały do byłego pracownika Urzędu Gminy w Wilamowicach zatrudnionego wówczas na stanowisku Inspektora w Wydziale Spraw Gospodarczych.

- podanie nieprawidłowych danych w ogłoszeniu o udzieleniu zamówienia zamieszczonym pod nr 91782-2015 w Biuletynie Zamówień Publicznych, w sekcji IV pkt IV.6, dotyczących informacji o cenie wybranej oferty oraz o ofertach z najniższą i najwyższą ceną.

W ogłoszeniu wskazano cenę wybranej oferty (oraz ofertę z najniższą ceną i ofertę z najwyższą ceną) w wartości netto w kwocie 72.000,00 zł, zamiast w wartości brutto (tj. łącznie z podatkiem VAT) w kwocie 77.760,00 zł.

Zgodnie ze wzorem ogłoszenia o udzieleniu zamówienia, stanowiącym załącznik nr 4 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 2010 r. w sprawie wzorów ogłoszeń zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1481) w sekcji IV pkt IV.6 ww. ogłoszenia należało podać informację o cenie wybranej oferty oraz o ofertach z najniższą i najwyższą ceną. Natomiast w myśl art. 2 pkt 1 (w brzmieniu od 25 lipca 2014 r.) ustawy Prawo zamówień publicznych, ilekroć w ustawie jest mowa o cenie – należy przez to rozumieć cenę w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. poz. 915), tj. wartość wyrażoną w jednostkach pieniężnych, którą kupujący jest obowiązany zapłacić przedsiębiorcy za towar lub usługę. W cenie uwzględnia się podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy, jeżeli na podstawie odrębnych przepisów sprzedaż towaru (usługi) podlega obciążeniu podatkiem od towarów i usług lub podatkiem akcyzowym.

Zadania w zakresie sporządzania ogłoszeń należały do byłego pracownika Urzędu Gminy w Wilamowicach zatrudnionego wówczas na stanowisku Inspektora w Wydziale Spraw Gospodarczych.

- *nieprawidłowe wypełnienie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, co polegało na zaniechaniu zawarcia w ww. protokole w pozycji 2 – „Przedmiot zamówienia” punkt 2 - „Wartość”, informacji o wartości przewidywanych zamówień uzupełniających.*

Zamawiający w specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz w ogłoszeniu o zamówieniu przewidywał udzielenie zamówień uzupełniających. Dokumentem z dnia 23 stycznia 2015 r. została określona całkowita wartość zamówienia na kwotę 127.000,00 zł, w tym wartość zamówienia podstawowego na kwotę 100.000,00 zł oraz wartość zamówień uzupełniających na kwotę 27.000,00 zł. W protokole zawarto informację o całkowitej wartości zamówienia – 127.000,00 zł, bez wyodrębnienia wartości zamówień uzupełniających. Protokół postępowania został sporządzony na druku ZP-PN, którego wzór stanowił załącznik nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 października 2010 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. z 2010 r. Nr 223, poz. 1458) – akt uchylony z dniem 28 lipca 2016 r.

Obowiązek podania informacji o wartości zamówień uzupełniających w protokole nakładał § 2 ust. 1 pkt 3 ww. rozporządzenia. Stosownie do ww. przepisu protokół, oprócz informacji, o których mowa w art. 96 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych, zwanej dalej "ustawą", zawiera, w zależności od zastosowanego trybu postępowania, informacje dotyczące określenia wartości zamówienia, wartości zamówień uzupełniających oraz daty i sposobu ich ustalenia.

Protokół postępowania został sporządzony przez Sekretarza Komisji Przetargowej – byłego pracownika Urzędu Gminy w Wilamowicach zatrudnionego wówczas na stanowisku Inspektora w Wydziale Spraw Gospodarczych oraz zatwierdzony przez p. Mariana Trełę – Burmistrza Wilamowic.

- *W zakresie przygotowania w 2017 r. postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na realizację zadania „Utworzenie i obsługa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) na terenie Gminy Wilamowice” (oznaczenie sprawy: SG.271.3.19.2017) stwierdzono dokonanie opisu przedmiotu zamówienia z naruszeniem art. 29 ust. 2 i art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1579 z późn. zm.). Stosownie do przywołanych przepisów, przedmiotu zamówienia nie można opisywać w sposób, który mógłby utrudniać uczciwą konkurencję, a zamawiający przygotowuje i przeprowadza postępowanie o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców oraz zgodnie z zasadami proporcjonalności i przejrzystości.*

Zamawiający dokonując szczegółowego opisu przedmiotu ww. zamówienia, wymagał od wyłonionego w przetargu wykonawcy zgłoszenia zamawiającemu w terminie do 20 grudnia 2017 r. na piśmie gotowości funkcjonowania Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) zgodnie z wytycznymi (między innymi): lokalizacja PSZOK miała być zgodna z Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Wilamowice, minimalna powierzchnia terenu PSZOK – 500 m², teren PSZOK miał być ogrodzony, oświetlony, utwardzony i wyposażony m.in. w urządzenia lub systemy zapewniające zagospodarowanie wód opadowych i ścieków przemysłowych pochodzących z terenu ww. punktu, zgodnie z wymaganiami określonymi przepisami m.in. ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (tekst jednolity: Dz. U. z 2017r poz. 1121, z późn. zm.), PSZOK miał być wyposażony w niezbędnej ilości urządzenia (w tym zamykane pojemniki i kontenery) umożliwiające prawidłowy odbiór i zagospodarowanie dostarczonych do nich odpadów

w sposób zgodny z wymogami obowiązującego w tym zakresie prawa, wykonawca miał zapewnić pomieszczenie socjalne o wielkości odpowiadającej ilości osób zatrudnionych w PSZOK, wyposażone w: sanitariat, energię elektryczną, bieżącą wodę, ogrzewanie. W tym samym terminie, tj. do dnia 20 grudnia 2017 r. wyłoniony w przetargu wykonawca miał dostarczyć zamawiającemu m.in. zezwolenie na zbieranie odpadów, wydane w drodze decyzji przez organ właściwy odpowiednio ze względu na miejsce zbierania odpadów w myśl ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2016 r. poz. 1987, z późn. zm.). Zezwolenie musiało uwzględniać miejsce lokalizacji PSZOK (zgodny z Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Wilamowice o pow. min. 500 m²). Zamawiający przewidział karę umowną w wysokości 100,00 zł za każdy dzień zwłoki w zgłoszeniu gotowości funkcjonowania PSZOK, a także karę w wysokości 100,00 zł za każdy dzień zwłoki w dostarczeniu zezwolenia na zbieranie odpadów.

Postępowanie zostało wszczęte w dniu 16 października 2017 r. z terminem składania ofert do 24 października 2017 r. Wyboru najkorzystniejszej oferty dokonano w dniu 8 listopada 2017 r. Umowę z wykonawcą zawarto w dniu 20 listopada 2017 r. Wobec powyższego, czas od podpisania umowy do wyznaczonego przez zamawiającego terminu na zgłoszenie przez wykonawcę gotowości PSZOK i przedłożenie zezwolenia na zbieranie odpadów – 20 grudnia 2017 r. wynosił 31 dni kalendarzowych (23 dni robocze), a czas od wyboru najkorzystniejszej oferty – 43 dni kalendarzowe (31 dni roboczych).

Stwierdzić należy, że czas pozostawiony wykonawcom na urządzenie PSZOK mógł okazać się niewystarczający, a przede wszystkim niewystarczający mógł się okazać czas na uzyskanie zezwolenia na zbieranie odpadów. Zauważyć trzeba, że czas konieczny do uzyskania zezwolenia, będącego decyzją administracyjną, wynosi zgodnie z art. 35 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267 z późn. zm.) łącznie 60 dni (2 x 30 dni), ponieważ do wniosku o wydanie zezwolenia należy załączyć uprzednio uzyskaną decyzję o warunkach środowiskowych. Czas ten nie został zapewniony w przedmiotowym postępowaniu.

Stosownie bowiem do art. 41 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r., poz. 21 z późn. zm.), właściwym miejscowo organem do wydania zezwolenia na zbieranie odpadów był starosta właściwy ze względu na miejsce zbierania odpadów. Starosta wydawał zezwolenie na wniosek wykonawcy (posiadacza odpadów), do którego koniecznym było dołączenie tytułu prawnego do nieruchomości (art. 42 ust. 1 pkt 4 w związku z art. 25 ust. 2 ustawy o odpadach) oraz decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W myśl art. 72 ust. 1 pkt 21 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r., poz. 1405 z późn. zm.), wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach następuje przed uzyskaniem zezwolenia na zbieranie odpadów wydawanej na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

Przygotowany przez zamawiającego opis przedmiotu zamówienia (w części wyżej przytoczonej) mógł spowodować utrudnienie w zachowaniu uczciwej konkurencji wynikające z nierównego traktowania wszystkich wykonawców. Bowiem zgłoszenie na piśmie do 20 grudnia 2017 r. gotowości funkcjonowania PSZOK i dostarczenie zamawiającemu do ww. terminu zezwolenia na zbieranie odpadów, było utrudnione dla tych wykonawców, którzy na terenie Gminy Wilamowice nie posiadali takiego punktu. Możliwość taką (bez narażenia się na kary umowne) miał wykonawca dotychczas

prowadzący PSZOK, który już wcześniej był w posiadaniu takiego punktu zgodnego z wymaganiami zamawiającego oraz dysponował już zezwoleniem na zbieranie odpadów na terenie Gminy Wilamowice.

Zgodnie z protokołem postępowania osobami przygotowującymi opis przedmiotu zamówienia byli pracownicy Urzędu Gminy Wilamowice powołani w skład Komisji Przetargowej zarządzeniem Nr 79/2017 Burmistrza Wilamowic z dnia 16 października 2017 r.

Wniosek nr 1

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy w Wilamowicach biorącymi udział w przygotowaniu i przeprowadzeniu postępowań o udzielenie zamówień publicznych w zakresie:

- określania (opisu) warunków udziału w postępowaniu dotyczących kompetencji lub uprawnień do prowadzenia określonej działalności zawodowej, o ile wynika to z odrębnych przepisów, a także określania wymaganych od wykonawców środków dowodowych, stosownie do art. 22 ust. 1a w związku z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1579 z późn. zm.),
- opisu przedmiotu zamówienia stosownie do art. 29 ust. 2 i art. 7 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych,
- zamieszczania w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszeń o udzieleniu zamówienia publicznego, stosownie do art. 95 ust. 1 ww. ustawy,
- prawidłowego prezentowania danych w ogłoszeniach o udzieleniu zamówienia zgodnie ze wzorem, stanowiącym załącznik nr 4 do rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie wzorów ogłoszeń zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych (Dz. U. z 2016 r., 1127), dotyczących informacji o cenie wybranej oferty/wartości zawartej umowy oraz o ofertach z najniższą i najwyższą ceną/kosztom (sekcja IV pkt IV.6 wzoru), stosownie do art. 2 pkt 1 ustawy Prawo zamówień publicznych w związku z art. 3 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2017 r. poz. 1830 z późn. zm.),
- wypełniania protokołów postępowań o udzielenie zamówienia publicznego w zakresie zamieszczania w nich informacji dotyczących przedmiotu zamówienia publicznego, m.in. informacji o wartości zamówień polegających na powtórzeniu podobnych usług, stosownie do § 2 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. z 2016 r., poz. 1128) w związku z dyspozycjami zawartymi w pozycji nr 2 punkt 4 wzoru protokołu postępowania o udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego – druku ZP-PN, stanowiącego załącznik nr 1 do ww. rozporządzenia, mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.).

- *W 2017 r. przeprowadzając postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego pn. „Adaptacja poddasza szkoły w Starej Wsi na sale lekcyjne”, przyjęto w celu ustalenia wartości zamówienia, kosztorysy inwestorskie (5 sztuk) sporządzone w marcu 2017 r., które nie uwzględniały nazw i kodów Wspólnego Słownika Zamówień. Powyższe było wymagane zgodnie z § 7 pkt 1 lit. a) rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 18 maja*

2004 r. w sprawie określenia metod i podstaw sporządzania kosztorysu inwestorskiego, obliczania planowanych kosztów prac projektowych oraz planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym (Dz. U. Nr 130, poz. 1389).

Kosztorysy zostały sporządzone na podstawie umowy zlecenia nr 18/2017/UG z dnia 26 stycznia 2017, a za odbiór dokumentacji odpowiadał były Inspektor ds. Inwestycji.

Zadania związane z przygotowaniem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, w tym ustaleniem wartości zamówienia, należały do członków trzyosobowej Komisji Przetargowej powołanej zarządzeniem Nr 32/2017 Burmistrza Wilamowic z dnia 19 kwietnia 2017 r., i działającej wg regulaminu działania komisji przetargowych w Urzędzie Gminy w Wilamowicach, stanowiącego załącznik do zarządzenia Nr 100/2015 Burmistrza Wilamowic z dnia 7 grudnia 2015 r. (z późn. zm.).

Wniosek nr 2

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy w Wilamowicach w zakresie prawidłowego przygotowywania postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, stosownie do wymogów rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 18 maja 2004 r. w sprawie określenia metod i podstaw sporządzania kosztorysu inwestorskiego, obliczania planowanych kosztów prac projektowych oraz planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym (Dz. U. Nr 130, poz. 1389) oraz mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.).

W zakresie podatku od nieruchomości:

- *Do dnia kontroli nieprawidłowo przeprowadzono czynności sprawdzające w zakresie wykazanych przez podatników danych w deklaracjach na podatek od nieruchomości (informacjach w sprawie podatku od nieruchomości) oraz nie wezwano tych podatników do udzielenia w wyznaczonym terminie niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w nich zawartych.*

Zgodnie z art. 274a § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r., poz. 749 z późn. zm.) w razie wątpliwości, co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych. W myśl art. 272 pkt 3 ww. ustawy, organy podatkowe pierwszej instancji dokonują czynności sprawdzających, mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami.

Ponadto, organ podatkowy nie skorzystał z możliwości przeprowadzenia u ww. podatników kontroli podatkowej, o której mowa w art. 281 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa. Zgodnie z przytoczonym przepisem, organy podatkowe pierwszej instancji mogą również przeprowadzić kontrolę podatkową u podatników. Zgodnie z art. 281 § 2 ww. ustawy, celem kontroli podatkowej jest sprawdzenie, czy kontrolowani wywiązują się z obowiązków wynikających z przepisów prawa podatkowego.

Na nieruchomościach zajmowanych przez podatników znajdowały się budowle w postaci parkingów, dróg wewnętrznych i ogrodzeń, wykorzystywane do prowadzenia działalności

gospodarczej, których podatnicy nie deklarowali w złożonych deklaracjach na podatek od nieruchomości (informacjach w sprawie podatku od nieruchomości). Powyższe dotyczyło:

✓ podatnika o nr karty kontowej – 1/34 (osoba prawna - spółka z o.o. spółka komandytowa), który za lata 2014 - 2018 wykazywał w deklaracji na podatek od nieruchomości grunty oraz budynki zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej. Podatnik nie wykazywał budowli do opodatkowania. W wyniku wizji lokalnej stwierdzono, że na nieruchomości gruntowej zajętej pod działalność gospodarczą znajdują się wyasfaltowane drogi wewnętrzne (dojazdowe do użytkowanych przez podatnika budynków), a ponadto część nieruchomości podlegających opodatkowaniu jest ogrodzona. W trakcie kontroli organ podatkowy wezwał podatnika (wezwanie Nz: Fn.3120.5.8.2018 z 16 kwietnia 2018 r.) do złożenia pisemnych wyjaśnień w zakresie przyczyn nieujęcia w deklaracji na podatek od nieruchomości za 2018 r. wartości budowli położonych na opodatkowanym gruncie. Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu, podatnik poinformował, że po dokonaniu weryfikacji danych dotyczących przedmiotu opodatkowania zostaną niezwłocznie złożone korekty deklaracji na podatek od nieruchomości.

✓ podatnika o nr karty kontowej – 1/855 (osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą), dla którego organ podatkowy na lata 2014 - 2017 wydawał decyzje w sprawie wymiaru podatku od nieruchomości obejmujące w przedmiocie opodatkowania grunty oraz budynki zajęte na działalność gospodarczą, bez budowli.

W wyniku wizji lokalnej stwierdzono, że nieruchomość gruntowa zajęta pod działalność gospodarczą została wyłożona betonowymi kostkami brukowymi (tzw. puzzlami) oraz ogrodzona. Utwardzony plac wraz z ogrodzeniem na gruncie zajęty przez podatnika na działalność gospodarczą został udokumentowany na zdjęciu z sierpnia 2013 r. zamieszczonym na mapie internetowej dostępnej na wyszukiwarce www.google.pl.

W dniu 14 lutego 2018 r. podatnik złożył do Urzędu Gminy Wilamowice korektę informacji w sprawie podatku od nieruchomości na 2018 r., w której wykazał grunty i budynki zajęte na działalność gospodarczą oraz wskazał wartość budowli znajdujących się na opodatkowanym gruncie. Organ podatkowy wydał 14 lutego 2018 r. dla podatnika decyzję w sprawie podatku od nieruchomości za rok 2018 obejmującą wykazane w informacji przedmioty opodatkowania.

W trakcie kontroli wyjaśniono m.in., że organ podatkowy nie zdążył jeszcze przeprowadzić postępowania sprawdzającego w tym zakresie za lata ubiegłe.

Organ podatkowy wezwał podatnika (wezwanie Nz: Fn.3120.5.13.2018 z dnia 17 maja 2018 r.) do złożenia informacji w sprawie podatku od nieruchomości za lata 2014 - 2017 uwzględniającej wartość budowli znajdujących się na opodatkowanym gruncie.

✓ podatnika o nr karty kontowej – 5/11 (osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą), który w złożonej w 2010 r. informacji w sprawie podatku od nieruchomości wykazał grunty i budynki zajęte na działalność gospodarczą, natomiast nie deklarował budowli. Organ podatkowy na lata 2014-2018 wydawał dla podatnika decyzje w sprawie podatku od nieruchomości, w których przedmiotem opodatkowania były jedynie grunty i budynki zajęte na działalność gospodarczą. Podczas wizji lokalnej stwierdzono, że na nieruchomości gruntowej zajętej pod działalność gospodarczą został urządzony utwardzony parking.

W trakcie kontroli organ podatkowy wezwał podatnika (wezwanie Nz: Fn.3120.5.12.2018 z dnia 17 maja 2018 r.) do złożenia informacji w sprawie podatku od nieruchomości za lata 2014 - 2018 uwzględniającej wartość budowli znajdujących się na opodatkowanym gruncie.

✓ podatnika o nr karty kontowej – 5/907 (osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą), który w złożonej w 2013 r. informacji w sprawie podatku od nieruchomości wykazał do opodatkowania grunty i budynki zajęte na działalność gospodarczą, natomiast nie deklarował budowli. Organ podatkowy wydawał dla podatnika na lata 2014 - 2018 decyzje w sprawie podatku od nieruchomości, w których przedmiotem opodatkowania były grunty i budynki zajęte na działalność gospodarczą (bez budowli). W wyniku wizji lokalnej stwierdzono, że nieruchomość gruntowa wykazana w informacji została wyłożona betonowymi kostkami brukowymi (tzw. puzzlami) oraz częściowo ogrodzona.

W trakcie kontroli organ podatkowy wezwał podatnika (wezwanie Nz: Fn.3120.5.11.2018 z 17 maja 2018 r.) do złożenia korekty informacji w sprawie podatku od nieruchomości za lata 2014 - 2018 uwzględniającej wartość budowli znajdujących się na opodatkowanym gruncie.

Wizja lokalna ww. nieruchomości została przeprowadzona w dniu 8 maja 2018 r. przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach w obecności Głównego Specjalisty ds. Podatków w Wydziale Finansowym.

Powyżsi podatnicy posiadający działki, na których znajdują się budowle, mieli obowiązek wykazania ich wartości jako podstawy opodatkowania.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.) opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości podlegają m.in.: budowle lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. W myśl art. 1a ust. 1 pkt 2 wskazanej ustawy, budowla to obiekt budowlany w rozumieniu przepisów prawa budowlanego niebędący budynkiem lub obiektem małej architektury, a także urządzenie budowlane w rozumieniu przepisów prawa budowlanego związane z obiektem budowlanym, które zapewnia możliwość użytkowania obiektu zgodnie z jego przeznaczeniem.

Zadania dotyczące dokonywania wymiaru dla podatku od nieruchomości oraz przeprowadzanie czynności sprawdzających należały do pracowników pionu podatkowego wymiaru i księgowości podatków i opłat lokalnych w Wydziale Finansowym. Nadzór w tym zakresie sprawowały: p. Zyta Blachura-Majdak – były Skarbnik Gminy Wilamowice, a od 26 sierpnia 2017 p. Anna Gajda – Skarbnik Gminy Wilamowice.

Wniosek nr 3

Ponownie przeprowadzić czynności sprawdzające wobec podatników o numerach kart kontowych 1/34, 1/855, 5/11, 5/907 w zakresie złożonych korekt deklaracji, informacji o posiadanych nieruchomościach i zweryfikować prawidłowość ich opodatkowania za lata 2014 - 2018, mając na uwadze art. 272 pkt 3, art. 274a § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r., poz. 800 z późn. zm.), a także art. 21 tej ustawy, z uwzględnieniem wymogów ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1785 z późn. zm.).

Wniosek nr 4

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Finansowego w zakresie dokonywania czynności sprawdzających deklaracje podatkowe na podatek od nieruchomości i informacje w sprawie tego podatku, stosownie do art. 272 pkt 3, art. 274a § 2, art. 281 § 1 i § 2, art. 21 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r., poz. 800 z późn. zm.), w związku z art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U.

z 2017 r. poz. 1785 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.).

W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

- *W latach 2015 - 2016 zaniechano bieżącego ewidencjonowania w księgach rachunkowych Urzędu Gminy w Wilamowicach zmian w stanie środków trwałych w grupie 0 – „Grunty”, w związku ze zbyciem udziałów w gruncie wraz ze sprzedażą pięciu lokali mieszkalnych w budynku wielomieszkaniowym w Wilamowicach. Powyższym naruszono art. 20 ust. 1 oraz art. 24 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.). Zgodnie ze wskazanymi przepisami, do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym; księgi rachunkowe uznaje się za prowadzone bieżąco, jeżeli pochodzące z nich informacje umożliwiają sporządzenie w terminie obowiązujących jednostkę sprawozdań finansowych i innych, sprawozdań, w tym deklaracji podatkowych oraz dokonanie rozliczeń finansowych.*

Naruszono tym również zasady funkcjonowania konta 011 – „Środki trwałe” określone w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.). Tożsame zasady ww. konta zostały uregulowane w załączniku nr 3b do zarządzenia Nr 99/2010 Burmistrza Wilamowic z 31 grudnia 2010 r. (ze zm.) w sprawie zasad (polityki) rachunkowości dla budżetu gminy Wilamowice jako organu finansowego dla Urzędu Gminy w Wilamowicach jako jednostki budżetowej oraz dla organu podatkowego Gminy Wilamowice. Stosownie do przywołanych zasad, na stronie Ma konta 011 ujmuje się w szczególności zmniejszenia wartości początkowej środków trwałych z tytułu sprzedaży. Od stycznia 2018 r. zasady funkcjonowania konta 011 zostały uregulowane w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911).

Powyższe dotyczyło sprzedaży lokali mieszkalnych oraz udziałów w częściach i urządzeniach budynku oraz udziałów w gruncie na podstawie umów o ustanowienie odrębnej własności lokalu i umów sprzedaży sporządzonych w formie aktu notarialnego, w tym: jednego lokalu mieszkalnego w dniu 4 listopada 2015 r., trzech lokali mieszkalnych w dniu 18 grudnia 2015 r., jednego lokalu mieszkalnego 14 kwietnia 2016 r.

Zmniejszenia wartości środka trwałego, przypadających Gminie Wilamowice udziałów w budynku wielomieszkaniowym, ewidencjonowano na bieżąco na koncie 011-01 – „Środki trwałe – budynki”.

Natomiast zaewidencjonowania operacji zmniejszenia wartości gruntów (dwóch działek) związanych z ww. sprzedażami dokonano na koncie 011-00 pod datą 31 grudnia 2016 r.

Przyczyną powyższej nieprawidłowości było przekazanie przez pracowników Wydziału Spraw Gospodarczych do Wydziału Finansowego nieprecyzyjnych informacji dotyczących

ww. sprzedaży, a przede wszystkim nie przekazanie kopii umów sprzedaży. W pismach z 4 listopada 2015 r., 21 grudnia 2015 r., 14 kwietnia 2016 r. sporządzonych przez pracowników Wydziału Spraw Gospodarczych w zakresie sprzedaży ww. mieszkań i konieczności ich wykreślenia z ewidencji środków trwałych, nie podano informacji o równoczesnej sprzedaży udziałów w gruncie, wynikającej z umów sprzedaży. Sposób obiegu informacji w zakresie zbycia oraz terminowość ich przekazywania uregulowano w „Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów (dowodów księgowych)”, wprowadzonej zarządzeniem Nr 43 Burmistrza Wilamowic z dnia 15 lipca 2014 r. Stosownie do § 5 ust. 10 części III instrukcji, pracownicy Wydziału Spraw Gospodarczych w terminie 14 dni od daty zbycia przekazują do Wydziału Finansowego kopię umowy. Ponadto Wydział Spraw Gospodarczych, stosownie do opisu konta 011 w polityce rachunkowości wprowadzonej zarządzeniem Nr 99/2010 Burmistrza Wilamowic z dnia 31 grudnia 2010 r. (ze zm.), był zobligowany do przekazywania do Wydziału Finansowego comiesięcznych wykazów (również negatywnych) o zmianach stanu gruntów.

W konsekwencji, w bilansie jednostki Urząd Gminy w Wilamowicach sporządzonym według stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. nie wykazano zmniejszenia wartości nieruchomości (gruntów) w zakresie ww. sprzedaży z 4 listopada 2015 r., 18 grudnia 2015 r.

Zadania w zakresie sprzedaży lokali mieszkalnych wraz z udziałami w gruncie, w tym przekazywania informacji w zakresie zbycia wykonywali pracownicy Wydziału Spraw Gospodarczych. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Wydziału. Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej środków trwałych, na podstawie informacji o zmianach stanu gruntów wprowadzanych w Wydziale Spraw Gospodarczych, sporządzania dokumentów OT należały do pracowników Wydziału Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawowała wówczas p. Zyta Blachura-Majdak – były Skarbnik Gminy Wilamowice, pełniący jednocześnie funkcję Kierownika Wydziału Finansowego.

Niebieżące ewidencjonowanie zmian w stanie środków trwałych (gruntów) w 2015 r. świadczy także o nieprawidłowo przeprowadzonej w 2015 r. (według stanu na ostatni dzień grudnia) inwentaryzacji gruntów metodą weryfikacji, tj. niezgodnie z art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości. Zgodnie z przywołanym przepisem, jednostki przeprowadzają inwentaryzację gruntów drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników.

Przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji, stosownie do art. 27 ust. 1 i ust. 2 ww. ustawy, należy odpowiednio udokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych, a ujawnione w toku inwentaryzacji różnice między stanem rzeczywistym a stanem wykazany w księgach rachunkowych należy wyjaśnić i rozliczyć w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przypadał termin inwentaryzacji.

Powyższe było także niezgodne z treścią § 25 „Instrukcji w sprawie gospodarki majątkiem trwałym, inwentaryzacji majątku i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie w Urzędzie Gminy Wilamowice”, wprowadzonej zarządzeniem Nr 89 Burmistrza Wilamowic z dnia 29 listopada 2013 r., ze zm. W myśl zapisów instrukcji, grunty inwentaryzuje się metodą weryfikacji, a inwentaryzacja metodą weryfikacji polega na porównaniu ujętych w księgach rachunkowych danych dotyczących poszczególnych składników z odpowiednimi dokumentami, stanowiącymi podstawę ich zapisu, a następnie na ocenie realnej wartości tych składników, a dowodami źródłowymi, będącymi podstawą inwentaryzacji metodą weryfikacji są m.in. zewnętrzne dowody własne (np. faktury sprzedaży, decyzje administracyjne), dowody wewnętrzne (np. polecenie księgowania).

Inwentaryzację gruntów według stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. w drodze weryfikacji przeprowadzono na podstawie zarządzenia Nr 92/2015 Burmistrza Wilamowic z dnia 20 listopada 2015 r. Zgodnie z treścią protokołu z inwentaryzacji sporządzonym w dniu 25 stycznia 2016 r., dokonano weryfikacji gruntów (wg stanu na dzień 31 grudnia 2015 r.) pomiędzy Gminną Ewidencją Gruntów, a księgową ewidencją gruntów – grupa „0” w programie Środki Trwałe. W wyniku przeprowadzonej inwentaryzacji nie stwierdzono różnic inwentaryzacyjnych.

Zgodnie z wyjaśnieniami Kierownika Wydziału Spraw Gospodarczych na dzień 31 grudnia 2015 r. Ewidencja Gminnego Zasobu Nieruchomości nie obejmowała sprzedaży mieszkań, ponieważ zmiany w tej ewidencji dokonywane są po dokonaniu zmian w ewidencji gruntów i budynków.

Zgodność stanu nieruchomości gruntowych na dzień 31 grudnia 2015 r. w zasobie nieruchomości Gminy Wilamowice w jednostce ewidencyjnej, w której znajdowała się nieruchomość gruntowa pod budynkiem wielomieszkaniowym, z ewidencją środków trwałych grupy „0” potwierdziła swoim podpisem ówczesna Podinspektor w Wydziale Finansowym (obecnie Zastępca Skarbnika Gminy Wilamowice – Głównego Księgowego).

Do przeprowadzenia inwentaryzacji została powołana zarządzeniem Nr 91/95 Burmistrza Wilamowic z dnia 18 listopada 2015 r. stała Komisja Inwentaryzacyjna. Odpowiedzialność za sprawny, terminowy i prawidłowy przebieg inwentaryzacji (zgodnie z harmonogramem), w tym inwentaryzację gruntów, została powierzona Przewodniczącemu Komisji Inwentaryzacyjnej.

Na protokole z inwentaryzacji z dnia 25 stycznia 2016 r. p. Zyta Blachura -Majdak – były Skarbnik Gminy Wilamowice, naniósł adnotację o braku uwag. Protokół z ww. inwentaryzacji zatwierdził p. Marian Trela – Burmistrz Wilamowic.

Zgodnie z art. 4 ust. 5 ustawy o rachunkowości, kierownik jednostki ponosi odpowiedzialność za wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości określonych ustawą.

Wniosek nr 5

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy w Wilamowicach w zakresie przekazywania, w terminach przewidzianych zarządzeniem Nr 43 Burmistrza Wilamowic z dnia 15 lipca 2014 r (ze zm.), prawidłowych informacji o zmianach w stanie środków trwałych (gruntów) wraz z dokumentami źródłowymi w celu bieżącego ich ujmowania w księgach rachunkowych, przeprowadzania inwentaryzacji gruntów, stosownie do art. 20 ust. 1, art. 24 ust. 5 pkt 1, art. 26 ust. 1 pkt 3, art. 27 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r., poz. 395 z późn. zm.), mając na uwadze zasady funkcjonowania konta 011 wynikające z załącznika Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911) i postanowień zakładowego planu kont, wymogów „Instrukcji w sprawie gospodarki majątkiem trwałym, inwentaryzacji majątku i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie w Urzędzie Gminy Wilamowice” ze zm., a także art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.).

Wniosek nr 6

Przeprowadzać inwentaryzację gruntów, stanowiących własność Gminy Wilamowice, zgodnie z wymogami art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r., poz. 395 z późn. zm.), mając na uwadze postanowienia „Instrukcji w sprawie gospodarki majątkiem trwałym, inwentaryzacji majątku i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie w Urzędzie Gminy Wilamowice”, stanowiącej załącznik do zarządzenia Nr 89 Burmistrza Wilamowic z dnia 29 listopada 2013 r. ze zm.

W zakresie zaciągania zobowiązań:

- *W 2016 r. zaciągnięto zobowiązanie z tytułu zakupu środka trwałego o wartości 5.900,00 zł, pomimo braku zabezpieczenia środków na ten cel w planie finansowym wydatków Gminy Wilamowice, czym naruszono zasadę zaciągania zobowiązań ze środków publicznych, o której mowa w art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).*

Powyższe dotyczyło zaciągnięcia zobowiązania w klasyfikacji budżetowej: dział 921 „Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego”, rozdział 92195 „Pozostała działalność”, § 6060 „Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych” na podstawie faktury VAT nr FS/00212/CZ/2016 z dnia 17 marca 2016 r.

Na ten dzień, plan wydatków dla ww. klasyfikacji budżetowej wynosił 0,00 zł. Dopiero zmianą planu finansowego z dnia 27 kwietnia 2016 r. zabezpieczono środki w kwocie 6.000,00 zł (tj. uchwałą Nr XX/168/16 Rady Miejskiej w Wilamowicach z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie wprowadzenia zmian w planie dochodów i wydatków budżetowych na rok 2016). Zapłata za powyższe nastąpiła 28 kwietnia 2016 r.

W księgach rachunkowych koszty zakupu ww. środka trwałego ujęto dopiero w chwili dokonania wydatku, a nie w okresie sprawozdawczym, w którym zaciągnięto zobowiązanie (tj. marzec 2016 r.). Powyższym naruszono art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.).

Ponadto, prawne zaangażowanie wydatków budżetowych w związku z ww. zobowiązaniem również ujęto niebieżąco, tj. w momencie dokonania wydatku, a nie w okresie sprawozdawczym w którym zaciągnięto zobowiązanie. Zgodnie z ewidencją do pozabilansowego konta 998 – „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” za 2016 r., zaangażowanie z tytułu ww. faktury VAT ujęto dopiero 27 kwietnia 2016 r.

Zgodnie z załącznikiem nr 3 do wówczas obowiązującego rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289 z późn. zm.), konto 998 służy do ewidencji prawnego zaangażowania wydatków budżetowych ujętych w planie finansowym jednostki budżetowej danego roku budżetowego oraz w planie finansowym niewygasających wydatków budżetowych ujętych do realizacji w danym roku budżetowym.

Zgodnie z § 2 pkt 16 załącznika nr 1 do zarządzenia Burmistrza Wilamowic Nr 99/2010 z dnia 31 grudnia 2010 r. w sprawie zasad polityki rachunkowości dla budżetu Gminy

Wilamowice jako organu finansowego dla Urzędu Gminy w Wilamowicach jako jednostki budżetowej oraz dla organu podatkowego Gminy Wilamowice (ze zmianami), faktury dotyczące kosztów ubiegłego miesiąca, które wpływają do Wydziału FN-księgowość do 5 dnia każdego miesiąca, ewidencjonuje się w księgach miesiąca, którego dotyczą, z wyjątkiem faktur dotyczących grudnia, które wpływają do 30 stycznia i są ujmowane w księgach roku ubiegłego.

Na ww. fakturze VAT brak daty wpływu do Wydziału Finansowego. Zgodnie z ustnymi wyjaśnieniami p. Anny Gajda - Skarbnika Gminy Wilamowice, powyższy dokument wpłynął do Wydziału Finansowego tuż przed terminem płatności, jednak przez przeoczenie nie zamieszczono na nim daty wpływu.

Ponadto zgodnie z wyjaśnieniami pracowników, zakupu środka trwałego dokonał dyrektor Miejsko - Gminnego Ośrodka Kultury w Wilamowicach bez wiedzy i upoważnienia Burmistrza Wilamowic, jednak z uwagi na pilną potrzebę jego zakupu (dla Zespołu Regionalnego "Wilamowice", działającego w strukturze tego podmiotu) postanowiono dostosować plan finansowy i uregulować należność w tym zakresie.

Zadania związane z potwierdzeniem daty wpływu dokumentów do Wydziału Finansowego należały do Inspektora w tym Wydziale. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Zyta Blachura -Majdak – były Skarbnik Gminy Wilamowice.

Kontrolę wstępną ww. faktury VAT wykonała p. Anna Gajda – Skarbnik Gminy (wówczas Zastępca Skarbnika Gminy).

Zgodnie z art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, za całość gospodarki finansowej jednostki sektora finansów publicznych odpowiadał jako kierownik p. Marian Trela – Burmistrz Wilamowic.

Wniosek nr 7

Zaciągać zobowiązania do sfinansowania w danym roku do wysokości wynikającej z planu wydatków lub kosztów jednostki, pomniejszonej o wydatki na wynagrodzenia i uposażenia, składki na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy, inne składki i opłaty obowiązkowe oraz płatności wynikające z zobowiązań zaciągniętych w latach poprzednich, zgodnie z wymogami art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.).

Wniosek nr 8

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Finansowego w zakresie potwierdzania daty wpływu dokumentów do tego Wydziału, celem udokumentowania prawidłowej klasyfikacji kosztów do okresu sprawozdawczego, zgodnie z wymogami polityki rachunkowości jednostki wprowadzonej zarządzeniem Burmistrza Wilamowic nr 99/2010 z dnia 31 grudnia 2010 r. ze zmianami, mając na uwadze art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r. poz. 395 z późn. zm.), a także art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.).

W zakresie realizacji gminnego programu przeciwdziałania narkomanii:

- *W 2017 r. nie sporządzono informacji z realizacji działań podejmowanych w 2016 r., wynikających z Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2006 - 2016 r., przyjętego uchwałą Nr XXXVI/312/2005 Rady Miejskiej w Wilamowicach z dnia 29 grudnia 2005 r. Ww. informację należało sporządzić na podstawie ankiety opracowanej przez Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii i przekazać do tego Biura do 15 kwietnia 2017 r. Powyższe było wymagane przepisami art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016 r., poz. 224).*

Zadania związane z prowadzeniem spraw z zakresu profilaktyki i przeciwdziałania zjawiskom patologii społecznej należały do byłego Pełnomocnika ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zobowiązany do sporządzenia powyższej informacji oraz przesłania jej do Krajowego Biura do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii był p. Marian Trela – Burmistrz Wilamowice jako organ wykonawczy Gminy Wilamowice, stosownie do wymogów art. 11 ust. 2 ww. ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Wniosek nr 9

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Wilamowice w zakresie prawidłowego prowadzenia spraw z zakresu profilaktyki i przeciwdziałania zjawiskom patologii społecznej, z uwzględnieniem wymogów art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018 r., poz. 1030), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 561), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach
Daniel Kołodziej

Elektronicznie podpisany przez Daniel Kołodziej